

Advies nr. 115/2019 van 5 juni 2019

Betreft: Adviesaanvraag m.b.t. het ontwerp van koninklijk besluit *houdende maatregelen betreffende het toezicht op de diamantsector* (CO-A-2019-096)

De Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna de "Autoriteit");

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, inzonderheid op artikel 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de heer K. Peeters, Vice-eerste minister en minister van Werk, Economie en Consumentenzaken, belast met Buitenlandse Handel, Armoedebestrijding, Gelijke Kansen en Personen met een beperking, ontvangen op 5 maart 2019;

Gelet op het verslag van Mevrouw Alexandra Jaspar, Directeur van het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit;

Brengt op 5 juni 2019 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vice-eerste minister en minister van Werk, Economie en Consumentenzaken, belast met Buitenlandse Handel, Armoedebestrijding, Gelijke Kansen en Personen met een beperking (hierna "de aanvrager") verzocht op 5 maart 2019 het advies van de Autoriteit over een ontwerp van koninklijk besluit *houdende maatregelen betreffende het toezicht op de diamantsector* (hierna "het ontwerp").

2. De *Programmawet* van 2 augustus 2002 bevat 3 bepalingen, artikelen 168-170, die de controle op de diamantsector omkaderen. De uitvoering van die bepalingen werd verzorgd door het koninklijk besluit van 30 april 2004 *houdende maatregelen betreffende het toezicht op de diamantsector*. Dit besluit zal vervangen worden door het ontwerp dat beoogt een vernieuwd en aangepast toezichtstelsel op de diamanthandel te realiseren. Daartoe:

- worden diamanthandelaren voortaan aan strengere registratievoorwaarden onderworpen (de huidige voorwaarden worden aangevuld met de verplichting om een bewijs van vakbekwaamheid, een uittreksel uit het strafregister en een bewijs van deelname aan een anti-witwasopleiding voor te leggen);
- zullen meer gerichte en diepgaande controles worden uitgevoerd bij de in- en uitvoer van diamant in het Diamond Office te Antwerpen;
- wordt het statuut van de erkende diamantdeskundigen herzien en worden maatregelen genomen om de onafhankelijkheid en integriteit van deze deskundigen te verzekeren.

3. De Autoriteit werd uitsluitend advies gevraagd over artikel 2, § 1, van het ontwerp. De Autoriteit stelt vast dat ook andere artikelen van het ontwerp, namelijk 2 – 4, 6 – 8, 9, 10 en 14, eveneens verwerkingen van persoonsgegevens met zich meebrengen.

II. ONDERZOEK VAN ADVIESAANVRAAG

1. Rechtsgrondslag

4. Elke verwerking van persoonsgegevens moet steunen op een rechtsgrondslag in de zin van artikel 6 AVG.

5. De Autoriteit stelt vast dat er persoonsgegevens worden verwerkt door de FOD Economie en de Algemene administratie van Douanen en Accijnzen van de FOD Financiën maar ook door de Interministeriële Economische Commissie en de Private Stichting Antwerp World Diamond Centre (AWDC) (artikel 14, §§ 5 en 7, van het ontwerp). De verwerkingen die inzake gebeuren zijn, al naargelang de verwerkingsverantwoordelijke al dan niet een overheidsinstantie is, gestoeld hetzij op artikel 6.1.c) AVG (wettelijke verplichting) hetzij op artikel 6.1. e) van de AVG, namelijk een taak hen opgedragen in het kader van het uitoefening van het openbaar gezag door artikel 169 *Programmawet* van 2 augustus 2002 en het ontwerp.

6. Krachtens de transparantie- en wettelijkheidsbeginselen vervat in artikelen 8 van het EVRM en 22 van de Grondwet, dient de wet duidelijk te bepalen in welke omstandigheden een verwerking van persoonsgegevens is toegestaan¹, en bijgevolg bepalen welke gegevens worden verwerkt, de betrokkenen, de voorwaarden en doeleinden van de bedoelde verwerking, de bewaartermijn van de gegevens² en de personen die toegang hebben³. De Autoriteit had al de gelegenheid om deze beginselen in herinnering te brengen⁴. Wanneer de verwerking berust op een rechtsgrond van nationaal recht, eist artikel 6.3, van de AVG eveneens specifiek dat de doeleinden ervan in deze rechtsgrond worden gedefinieerd.

7. In deze context is een delegatie aan de Koning "niet in strijd met het wettigheidsbeginsel voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de essentiële elementen voorafgaandelijk door de wetgever zijn vastgelegd⁵".

8. Hierna zal worden onderzocht in hoeverre de betrokken regelgeving aan deze vereisten voldoet.

9. De Autoriteit stelt vast dat er ook gegevens zullen worden verwerkt betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten (artikelen 2, 3, 4 en 14, van het ontwerp). Artikel 10 AVG bepaalt dat dergelijke verwerkingen op grond van artikel 6.1 AVG enkel zijn toegestaan indien zij onder toezicht van een overheid verricht worden of indien zij zijn toegestaan bij Unierechtelijk of lidstaatrechtelijke bepalingen die passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de

¹ In die zin, lees Grondwettelijk Hof, Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018, punten B.9 en v. en punt B.13.3 in het bijzonder.

² Het Grondwettelijk Hof heeft erkend dat "*de wetgever (...) de bewaring van persoonsgegevens en de duur van die bewaring op een algemene wijze (vermocht) te regelen*", Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018, punt B.23.

³ Lees bijvoorbeeld, Grondwettelijk Hof, Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018, punt B.18, en Grondwettelijk Hof, Arrest nr. 44/2015 van 23 april 2015, punten B.36.1 en v.

⁴ Zie het advies van de Autoriteit nr. 110/2018 van 17 oktober 2018, punten 7-9.

⁵ Zie eveneens Grondwettelijk Hof, Arrest nr. 29/2010 van 18 maart 2010, punt B.16.1 ; Arrest nr. 39/2013 van 14 maart 2013, punt B.8.1 ; Arrest 44/2015 van 23 april 2015, punt B.36.2; Arrest nr. 107/2015 van 16 juli 2015, punt B.7; Arrest nr. 108/2017 van 5 oktober 2017, punt B.6.4 ; Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018, punt B.13.1; Arrest nr. 86/2018 van 5 juli 2018, punt B.7.2.

betrokkenen bieden. *In casu* zal de verwerking van dit type gegevens uitgevoerd worden door de bevoegde overheid, wat strookt met artikel 10 AVG. Daarnaast zullen ook in beperkte mate gegevens m.b.t. de gezondheid worden verwerkt (zie artikel 14, § 3, 3°, van het ontwerp) (zie ook punt 39). Gegevens m.b.t. de gezondheid zijn bijzondere persoonsgegevens in de zin van artikel 9 AVG waarvan de verwerking in beginsel verboden is (artikel 9.1 AVG), tenzij deze kan worden gebaseerd op een van de gronden vermeld in artikel 9.2. Inzake lijkt de verwerking te kunnen gebaseerd worden op artikel 9.2.g) AVG. De Autoriteit herinnert er evenwel aan dat diezelfde bepaling ook van het betrokken nationaal recht eist dat deze erin voorziet dat "*passende en specifieke maatregelen worden getroffen ter bescherming van grondrechten en de fundamentele belangen van de betrokkene*".

10. Artikelen 9 en 10 AVG dienen daarenboven eveneens samen gelezen te worden met de artikelen 6 AVG, 22 GW en 8 EVRM, wat impliceert dat – ook al vindt de verwerking van dit type van gegevens plaats onder toezicht van een overheid – de essentiële elementen van de verwerking van dit type van gegevens eveneens in de regelgeving dienen vastgelegd te worden.

2. Doeleinde

11. Artikel 168 *Programmawet* van 2 augustus 2002 bepaalt dat de Koning toezicht uitoefent op de diamantsector Artikel 169 van deze wet specificeert wat dit toezicht inhoudt, namelijk:

- een controle op de transacties van diamanten en het aanleggen van diamantvoorraden;
- een verplichting voor handelaren om aangifte van diamanttransacties te doen;
- de verplichte voorafgaande registratie vooraleer met het beroep van handelaar in diamant kan uitoefenen.

12. Volgens de memorie van toelichting moet deze controle gezien worden in het licht van het bestrijden van fraude en misbruiken (deviezensmokkel, witwaspraktijken)⁶. Het bovenstaande vormt een welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd doeleinde in de zin van artikel 5.1.b) AVG. Het is in het licht hiervan dat de verwerkingen waartoe het ontwerp aanleiding geeft, moeten worden getoetst.

3. Proportionaliteit van de verwerkte gegevens

13. Artikel 5.1.c), AVG bepaalt dat persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt moeten zijn tot wat noodzakelijk is voor de beoogde doeleinden ('minimale gegevensverwerking').

⁶ Kamer, DOC50-1823/001, blz. 78-79.

14. De Autoriteit stelt vast dat de betrokken wetsbepalingen niets zeggen over de categorieën van persoonsgegevens die zullen worden verwerkt en dus geen kader bevatten waarbinnen de Koning vervolgens tot nadere precisering kan overgaan. Dit valt niet te rijmen met wat in punt 7 werd aangestipt.

15. Louter volledigheidshalve zal de Autoriteit de verwerkte persoonsgegevens zoals ze uit het ontwerp blijken, toch onder de loep nemen. In het ontwerp kunnen de volgende verwerkingen van persoonsgegevens worden geïdentificeerd:

- de registratie van de handelaars in diamant en de bijhorende incidenten (weigering van de registratie, schorsing, intrekking): artikelen 2-4;
- de aangifte van de in het vrije verkeer gebrachte diamanten en de controle ervan: artikelen 6–8;
- de jaarlijkse aangifte van de voorraad diamant waarover de betrokkene beschikt: artikelen 10 en 11;
- de erkenning als deskundige in diamant en de bijhorende incidenten (schorsing, intrekking): artikel 14.

3.1. De registratie van handelaars in diamant

16. Met het oog op de registratie moet een natuurlijke persoon volgende documenten/informatie bezorgen aan de FOD Economie: een kopie van het identiteitsbewijs, het Rijksregisternummer, het ondernemingsnummer, de beroepskaart voor niet-EU-onderdanen, een uittreksel uit het strafregister of een gelijkwaardig document van maximaal 3 maanden oud, een bewijs van vakbekwaamheid en een deelnamecertificaat aan een witwasopleiding (artikel 2, § 1, van het ontwerp). Wijzigingen moeten binnen de 3 maanden door de betrokkene worden meegedeeld en om de 3 jaar dient hij nieuwe versies van de hiervoor opgesomde stukken te bezorgen (artikel 2, § 2, van het ontwerp).

17. De Autoriteit vestigt er de aandacht op dat, bij het verzoeken om registratie op afstand, het verstrekken van een kopie van het identiteitsbewijs, geen enkele garantie biedt dat de persoon die de registratie vraagt, daadwerkelijk diegene is die hij beweert te zijn⁷. Als men fraude n.a.v. de registratie wil voorkomen bestaan er andere instrumenten die meer zekerheid bieden zoals bijvoorbeeld werken met een elektronisch registratieformulier waarbij de betrokkene zich identificeert en authenticceert door middel van de eID of de elektronische vreemdelingenkaart.

⁷ Voor iemand die probeert te frauderen door op naam van iemand anders een registratie aan te vragen, is het gemakkelijk om aan een kopie van de identiteitskaart van iemand anders te geraken. Het biedt dus niet meer garanties dat het gewoon opvragen van de gegevens.

18. In dit verband vestigt de Autoriteit ook de aandacht op de aanbeveling uit eigen beweging nr. 03/2011 van haar rechtsvoorganger, de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, *over het nemen van een kopie van de identiteitskaart en over het gebruik en de elektronische lezing ervan*,⁸ waarin de Commissie de aandacht vestigde op het verhoogd risico op identiteitsdiefstal aan de hand van fotokopieën van de identiteitskaart⁹. In het beschikkend gedeelte formuleerde de Commissie 7 aanbevelingen waarvan de volgende inzake relevant zijn:

“(…) 2. geen kopie van de identiteitskaart wordt genomen buiten in de wet voorgeschreven gevallen;

(…) 4. de wetgever de gevallen beperkt waarin het nemen van een kopie van de identiteitskaart vereist is tot die gevallen waarin dit noodzakelijk is voor redenen van openbaar belang (…).”

19. Hoe dan ook moeten de opgevraagde identiteitsgegevens afdoende worden beveiligd en mogen ze uitsluitend worden gebruikt voor de doeleinden die uitdrukkelijk worden omschreven in de wet. Uit de stukken vermeld in punt 16 kan worden afgeleid dat de volgende persoonsgegevens zullen worden verwerkt: de identificatiegegevens die voorkomen op de fotokopie van het identiteitsdocument, de informatie vermeld op de beroepskaart en het bewijs van vakbekwaamheid, de eventuele strafrechtelijke veroordelingen die de betrokkene opliep en de vorming(en) waaraan hij deelnam.

20. Van de identiteitsgegevens die de fotokopie van het identiteitsdocument bevat, vereist het Rijksregisternummer bijzondere aandacht. Dit nummer slechts mag worden gebruikt voor zover men daartoe werd gemachtigd (zie artikel 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen*).

21. In het licht van artikel 2, § 8, van het ontwerp dat de gronden opsomt op basis waarvan de registratie kan worden geweigerd, is het beschikken over informatie m.b.t. bepaalde strafrechtelijke veroordelingen pertinent. Met het oog daarop moet de betrokkene een uittreksel van zijn strafregister verstrekken. De Autoriteit vestigt in dit verband de aandacht op artikel 2 van de Only-once-wet¹⁰: *“… gegevens die reeds beschikbaar zijn in een authentieke bron niet opnieuw moeten worden meegedeeld*

⁸ Te raadplegen via volgende link: https://www.autoriteprotectiondonnees.be/sites/privacycommission/files/documents/recommandation_03_2011_0.pdf. Zie in dezelfde zin: punt 9 van het advies nr. 28/2010, punt 4 van het advies nr.19/2011 en punt 19 van het advies nr. 33/2012 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

⁹ Geldt bij uitbreiding voor om het even welk identiteitsdocument.

¹⁰ Wet van 5 mei 2014 *houdende verankering van het principe van de unieke gegevensinzameling in de werking van de diensten en instanties die behoren tot of taken uitvoeren voor de overheid en tot vereenvoudiging en gelijkschakeling van elektronische en papieren formulieren*.

aan een federale overheidsdienst..... De authentieke bron m.b.t. de door hoven en rechtbanken uitgesproken strafrechtelijke veroordelingen is het Centraal Strafregister.

22. Niet alle veroordelingen die een persoon heeft opgelopen, zijn relevant om de vraag tot registratie te beoordelen. De Autoriteit ziet bijvoorbeeld niet in, in hoeverre een veroordeling wegens een snelheidsovertreding relevant is om een aanvraag tot registratie als diamanthandelaar te beoordelen. Het is dan ook noodzakelijk om nauwkeurig in het ontwerp te bepalen welke veroordelingen van aard zijn om een registratie te verhinderen. Dit is geen onmogelijke opdracht. Ter illustratie verwijst de Autoriteit naar een document dat beschikbaar is op de website van de FOD Justitie waarop per gereguleerde activiteit de relevante te vermelden inbreuken worden geïdentificeerd¹¹ (evenals het type uittreksel dat wordt uitgereikt indien de informatie niet rechtstreeks door de betrokken dienst wordt geraadpleegd).

23. De tekst maakt gewag van een uittreksel uit het strafregister of een gelijkwaardig document. Het is niet duidelijk wat met dit laatste wordt bedoeld. In het verslag aan de Koning wordt trouwens uitsluitend verwezen naar een uittreksel van het strafregister. Indien met een gelijkwaardig document een document uitgereikt door een andere bevoegde (buitenlandse) overheid wordt bedoeld, dan moet dit uitdrukkelijk worden vermeld zodat het voor de betrokkene duidelijk is wat van hem wordt verlangd zodat iedere willekeur ter zake is uitgesloten.

24. De verplichting voor de betrokkene om krachtens artikel 2, § 2, van het ontwerp binnen de 3 maanden iedere wijziging aan de stukken mee te delen en om de 3 jaar nieuwe versies van de stukken te verschaffen, is in het licht van het only-once-principe problematisch voor die documenten en gegevens die in een authentieke bron beschikbaar zijn. (zie punt 21).

25. De Autoriteit acht het nuttig om in verband met deze problematiek de aandacht te vestigen op:

- het standpunt van de EDPS¹² in haar advies nr. 8/2017 *on the proposal for a Regulation establishing a single digital gateway and the 'once-only' principle*¹³ dat het 'only once-principe' ondergeschikt is aan de regels inzake dataprotectie: "*(...) However, this is not an open-ended permission to enact any sweeping and generic legislative text to allow for unlimited reuse of personal data across government departments. (...)*";

¹¹ https://justitie.belgium.be/sites/default/files/lijt_gereg_act_-_actualisatie_241017.pdf.

¹² European Data Protection Supervisor.

¹³ https://edps.europa.eu/sites/edp/files/publication/17-08-01_sdg_opinion_en_0.pdf.

- de rechtspraak van het Hof van Justitie: in een arrest van 1 oktober 2015 besliste het Hof immers het volgende^{14 15}: *“(…) dat de artikelen 10, 11 en 13 van richtlijn 95/46/EG moeten aldus worden uitgelegd dat zij in de weg staan aan nationale maatregelen (…) die een overheidsinstantie van een lidstaat toestaan persoonsgegevens over te dragen aan een andere overheidsinstantie die ze vervolgens verwerkt, zonder dat de betrokkenen zijn geïnformeerd over deze overdracht of verwerking”.*

26. Transparantie naar de betrokkenen is dus essentieel en dit begint bij de uitwerking van een nauwkeurig regelgevend kader dat ook publiek gemaakt wordt.

27. Een rechtstreekse toegang tot de relevante informatie in authentieke bronnen laat de bevoegde dienst van de FOD Economie toe haar taak van doorlopende waakzaamheid na de registratie met het oog op de eventuele schorsing of intrekking van de registratie (artikel 2, § 7, van het ontwerp) efficiënt te verrichten. Zo bepaalt artikel 3, § 1, 2°, van het ontwerp dat de registratie kan worden geschorst indien er sprake is van bepaalde strafrechtelijke veroordelingen. Dit kan aan de hand van een toegang tot het Centraal strafregister periodiek worden getoetst.

28. In hetzelfde artikel 3, § 1, 2°, van het ontwerp wordt eveneens voorzien dat een schorsing ook mogelijk is indien de betrokkene het voorwerp is van een strafrechtelijke procedure met inbegrip van een strafrechtelijke vooronderzoek. Het is niet duidelijk op grond van welke wettelijke basis deze informatie aan de bevoegde dienst van de FOD Economie wordt verschafte, noch door wie dit gebeurt. Op dergelijke informatie is Titel 2¹⁶ WVG van toepassing en meer in het bijzonder artikel 29. Een verdere verwerking voor een andere doel dan datgene waarvoor de gegevens van de strafrechtelijke procedure of het strafrechtelijk vooronderzoek werden verzameld, is slechts toegestaan voor zover het een doeleinde betreft dat vermeld wordt in artikel 27 WVG en de verdere verwerking is toegestaan overeenkomstig de wet. Uit de informatie waarover de Autoriteit in dit dossier beschikt blijkt niet dat aan deze voorwaarden is voldaan.

29. Net zoals een natuurlijke persoon die zich wenst te registreren moeten zaakvoerders, bestuurders en vertegenwoordigers met het oog op de registratie van een rechtspersoon, de volgende documenten/informatie verstrekken: een kopie van het identiteitsbewijs, het Rijksregisternummer, de beroepskaart voor de zaakvoerders, een uittreksel van het strafregister of gelijkwaardig document niet ouder dan 3 maanden. De Autoriteit verwijst naar haar opmerkingen in de punten 17-27.

¹⁴ Hof van Justitie 1 oktober 2015 (C-201/14), *Smaranda Bara*.

¹⁵ Dit arrest dateert van voor de inwerkingtreding van de AVG, maar behoudt ook in het huidige juridisch kader haar relevantie.

¹⁶ TITEL 2. — De bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens door de bevoegde overheden met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, met inbegrip van de bescherming tegen en de voorkoming van gevaren voor de openbare veiligheid.

30. Daarnaast moeten ook een weergave worden bezorgd van de aandeelhoudersstructuur van de rechtspersoon alsook de namen van de uiteindelijke begunstigden van de rechtspersoon. Het is niet duidelijk in welke mate dergelijke informatie relevant is met het oog op de beoordeling van de vraag tot registratie. Het verslag aan de Koning bevat ook geen enkele verantwoording. Bij gebrek aan aangetoonde relevantie moet de verwerking van deze gegevens als disproportioneel worden bestempeld.

31. Artikel 2, § 8, tweede lid, van het ontwerp luidt : *"Met het oog op het al dan niet weigeren van de registratie, kan de Dienst van de FOD Economie steeds om bijkomende informatie verzoeken."* Deze bepaling is ook opgenomen in de artikel 3, § 2, van het ontwerp (in de context van de schorsing van de registratie) en artikel 4, § 2, van het ontwerp (in de context van de intrekking van de registratie). De Autoriteit benadrukt dat dergelijke open clausules, zoals in dit geval de mogelijkheid om steeds bijkomende informatie te kunnen opvragen, aanleiding kunnen geven tot disproportionele gegevensverwerkingen. Zeker wanneer men vaststelt dat de registratie kan worden geschorst of ingetrokken wanneer er een andere reden bestaat die de betrouwbaarheid van de betrokkene ernstig in het gedrang brengt (artikel 3, § 1, 3° en artikel 4, § 1, 3°, van het ontwerp). Welke redenen worden geïnvloed? Op welke informatie en gegevens wordt daartoe gesteund? Van waar is die informatie afkomstig? Zijn er garanties over de juistheid ervan? In het licht daarvan moeten de types van gegevens die bijkomend kunnen worden verwerkt nader worden omschreven.

3.2. De aangifte van het in het vrije verkeer gebrachte diamanten en de controle ervan

32. Krachtens artikel 6 van het ontwerp moet iedere diamanthandelaar die diamant als niet-Uniegoed in het vrij verkeer brengt of die diamant als Uniegoed uitvoert, hiervan een aangifte doen bij de bevoegde dienst van de FOD Economie¹⁷. De aangifte bevat de gegevens die toelaten het nazicht bedoeld in artikel 7 van het ontwerp uit te voeren (artikel 6, § 1, tweede lid, van het ontwerp). De lectuur van artikel 7 van het ontwerp verschaft niet direct meer duidelijkheid omtrent de persoonsgegevens die de aangifte bevat. Redelijkerwijs kan men vermoeden dat de identiteit van de persoon die de aangifte verricht wordt vermeld. Wordt er nog andere informatie gevraagd die als een persoonsgegeven kan worden bestempeld? De (categorieën van) persoonsgegevens die de aangifte bevat moeten worden gepreciseerd.

33. Indien n.a.v. de controle van de aangifte onregelmatigheden worden vastgesteld, stelt de erkende deskundige daarvan een verslag op (artikel 8 van het ontwerp). In dit verslag wordt de afwijking van de diamanten ten opzichte van de aangifte omschreven en kan dit leiden tot het

¹⁷ Er zal in een aantal gevallen ook een douaneaangifte gebeuren. Deze wordt geregeld door wetgeving die buiten het bestek van deze adviesaanvraag valt.

opleggen van een geldboete. Dit verslag zal ook persoonsgegevens bevatten zoals de identiteit van de betrokken handelaar.

34. Particulieren die geen handelaar in diamant zijn maar die sporadisch een kleine hoeveelheid diamant aankopen, moeten eveneens een aangifte doen. Het ontwerp bevat geen enkele opgave van de (categorieën van) persoonsgegevens die de aangifte van een particulier zal bevatten.

3.3. De jaarlijkse aangifte van de voorraad diamant

35. Artikel 10 van het ontwerp verplicht de handelaar in diamant jaarlijks tot de aangifte van de voorraad diamant waarover hij beschikt. Net zoals bij de aangifte waarvan sprake in artikel 6 van het ontwerp wordt niet vermeld welke (categorieën van) persoonsgegevens naar aanleiding van deze aangifte worden verwerkt.

36. Volgens artikel 12 van het ontwerp is het wel de bedoeling dat de minister bevoegd voor Economie het model, en dus ook de persoonsgegevens die het bevat, bepaalt voor de aangifte van de voorraad. De Autoriteit verwijst naar haar opmerking dienaangaande in punt 7: de categorieën van persoonsgegevens moeten in de wet worden vermeld, terwijl nadere preciseringen bij koninklijk besluit kunnen gebeuren. In dit geval bevatten de relevante wetsartikelen, noch de relevante artikelen van het ontwerp enige indicatie m.b.t. de te verwerken persoonsgegevens. In het licht hiervan moet de delegatie aan de minister *in casu* als een onaanvaardbare subdelegatie worden bestempeld.

3.4. De erkenning als deskundige in diamant

37. Artikel 14 van het ontwerp regelt de erkenning als deskundige waarop de bevoegde dienst van de FOD Economie beroep kan doen om de aangiftes te controleren. Dit gaat gepaard met de verwerking van een hele reeks gegevens van de betrokkene zelf maar ook die van zijn ouders, echtgeno(o)t(e), wettelijke samenwonende en kinderen, dus van personen die geen erkenning hebben gevraagd (artikel 14, § 2, 2, b) van het ontwerp).

38. De Autoriteit begrijpt dat met het oog op de onpartijdigheid en onafhankelijkheid van de deskundige de bevoegde dienst van de FOD Economie moet weten of een naaste van de deskundige in de diamantsector actief is zodat er op hem geen beroep wordt gedaan met het oog op de controle van een aangifte van een naaste. Niet alle beroepen zijn vanuit dit perspectief problematisch bijvoorbeeld metselaar, buschauffeur,... Met het oog op minimale gegevensverwerking is het dus beter dat de beroepen worden vastgesteld die het voorwerp van een melding moeten uitmaken wanneer ze uitgeoefend worden door een naaste van de persoon die als deskundige wenst te worden erkend.

39. Om toegelaten te worden tot de bekwaamheidsproef moet een uittreksel uit het strafregister van maximaal 3 maanden oud worden voorgelegd waaruit blijkt dat de kandidaat in de 10 jaar voordien niet veroordeeld is tot een criminele of correctionele hoofdstraf (artikel 14, § 3, 1°, van het ontwerp). De opmerkingen geformuleerd in de punten 21-27 zijn ook hier relevant. Daarnaast moet ook een attest afgeleverd door een oogarts van maximaal 3 maanden oud worden verschaft waaruit blijkt dat de kandidaat verschikt over het gezichtsvermogen om de taken van deskundige uit te oefenen (artikel 14, § 3, 3°, van het ontwerp).

40. De andere gegevens die met het oog op de erkenning als deskundige worden verwerkt maar ook deze met het oog op de eventuele schorsing en intrekking van de erkenning geven vanuit proportionaliteitsperspectief geen aanleiding tot bijzondere opmerkingen.

4. Betrokkenen

41. Ook deze moeten in de wet worden bepaald of door de Koning binnen de grenzen bepaald door de wet (punten 6 en 7). Artikel 169 *Programmawet* van 2 augustus 2002 vermeldt slechts 1 categorie, namelijk de handelaars in diamanten. Het bevat geen aanknopingspunt voor de Koning om nog andere betrokkenen te bepalen.

42. Dit is nochtans wat er gebeurt. Lectuur van het ontwerp leert dat er nog andere betrokkenen zijn, namelijk de erkende deskundigen (artikel 14 van het ontwerp), diamantslijpers (artikel 11 van het ontwerp), maar ook gewone burgers die sporadisch een kleine hoeveelheid diamant aankopen (artikel 9 van het ontwerp). Alhoewel de Autoriteit van oordeel is dat zij in het licht van het nagestreefde doeleinde terecht als betrokkenen worden geïdentificeerd, is het niet aan de Koning om dit te doen, gelet op het ontbreken van iedere duiding in de wet.

5. Bewaartermijn van de gegevens

43. Krachtens artikel 5.1.e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

44. De Autoriteit stelt vast dat het ontwerp niet voorziet in enige bewaartermijn van de te verwerken persoonsgegevens.

45. In het licht van artikel 6.3 AVG, moeten (maximale) bewaartermijnen van de met het oog op de onderscheiden doeleinden te verwerken persoonsgegevens worden voorzien, of toch minstens criteria worden opgenomen die toelaten deze bewaartermijnen te bepalen.

6. Verwerkingsverantwoordelijken

46. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de verwerkingsverantwoordelijke in die regelgeving kan worden aangewezen.

47. Alhoewel het niet expliciet wordt vermeld in artikel 169 *Programmawet* van 2 augustus 2002 zou men eruit kunnen afleiden dat de FOD Economie¹⁸ verwerkingsverantwoordelijke is voor wat betreft:

- de registratie van de handelaars in diamant;
- de aangiftes van diamant die de handelaars in diamant moeten verrichten.

48. In het ontwerp wordt echter ook gewag gemaakt van verwerkingen waarvan niet duidelijk is wie hetzij verwerkingsverantwoordelijke, hetzij co-verwerkingsverantwoordelijke dan wel eventueel verwerker is. Dit is niet onbelangrijk gelet op het o.a. de toepassing van artikelen 26 en 28 AVG evenals voor de uitoefening van de rechten door de betrokkene (artikelen 13-22 AVG). Er wordt daarover best klaarheid geschapen. Ter illustratie kan worden verwezen naar:

- artikel 14, § 5, van het ontwerp dat bepaalt dat de Interministeriële Economische Commissie advies verstrekt aan de minister bevoegd voor Economie over de geslaagden van de bekwaamheidsproef voor deskundige, wat impliceert dat ze de gegevens van deze personen verwerkt zonder te bepalen in welke hoedanigheid ze dat doen;
- artikel 14, §§ 5, 7, 9 en 10, van het ontwerp: de minister bevoegd voor Economie is bevoegd om deskundigen te erkennen, de erkenning te schorsen of in te trekken maar de private stichting AWDC is hun werkgever. Krachtens artikel 7, § 1, tweede lid, van het ontwerp werken de deskundigen onder instructie en controle van de FOD Economie waardoor het niet duidelijk is onder wiens verantwoordelijkheid de gegevens zullen worden verwerkt.

OM DEZE REDENEN

de Autoriteit,

is van oordeel dat een aanpassing van de wettelijke basis van het ontwerp zich in het licht van de punten 6 en 7 opdringt;

¹⁸ In artikel 1, 19°, ontwerp gedefinieerd "*Dienst van de FOD Economie: de dienst van de Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie die belast is met het toezicht op de diamantsector zoals bedoeld in artikel 169, § 1, van de programmawet.*

is van oordeel dat hoe dan ook de volgende aanpassingen van het ontwerp zich opdringen:

- de verwerking van gegevens/documenten beperken tot wat strikt noodzakelijk is (punten 22, 23, 29, 30 en 38);
- identificeren van de wettelijke basis op basis waarvan informatie m.b.t. tot een strafrechtelijke procedure of strafrechtelijk vooronderzoek kan worden bekomen (punt 28);
- bepalen welke persoonsgegevens geïsoleerd worden door "bijkomende informatie" die steeds kan worden opgevraagd (punt 31);
- preciseren welke gegevens via de aangifte worden verzameld (punten 32-36);
- opnemen van alle categorieën van betrokkenen waarvan de gegevens worden verwerkt (punten 41 en 42);
- opnemen van bewaartermijnen en/of criteria die toelaten de bewaartermijnen te bepalen (punten 44 en 45);
- aanduiding van de (co-)verwerkingsverantwoordelijken (punt 48).

vestigt er de aandacht op:

- dat het bezorgen van een kopie van een identiteitsdocument geen garantie biedt dat de persoon die de registratie vraagt, daadwerkelijk diegene is die hij beweert te zijn (punten 17 en 29);
- er rekening moet worden gehouden met de wet van van 5 mei 2014 *houdende verankering van het principe van de unieke gegevensinzameling in de werking van de diensten en instanties die behoren tot of taken uitvoeren voor de overheid en tot vereenvoudiging en gelijkschakeling van elektronische en papieren formulieren* (punten 21 en 24)

(get.) An Machtens
Wvd. Administrateur

(get.) Alexandra Jaspar
Directeur van het Kenniscentrum